

Kártyabarlangok a fővárosban

A napisajtó nagy része kikel azon hallatlan közöny ellen, melyet a főkapitány a szerencse-játékok ügyével szemközt tanúsít, és ezáltal korcsolyát köt az elszegényedés sarujára. Az ellen, hogy magas állású vén urak, könyvelmű fiatal pazarlók úsztatják el magokat a regényes „rouge et noire”¹⁴ vagy „roulette”-asztalon nem szólalunk fel; mert a felszólalás nem segítene a dolgon, miután e rablóbandák úgy vannak szervezve, hogy az igazságszolgáltatás akarná megnyitni az ajtót, az én házam az én váram képezné a reteszt. A zöldasztal hősei, kik a „régí jó urak” elszegényedésének szerzői, igen jól tudják a mi gyenge rendőrségünk figyelmét kijátszani, sőt e tekintetben a gyanúsítás rossz szelleme ijesztően susogja a közönség fülébe, hogy a rendőség nem avatkozik bele; mert szereti Richard Richardot. Mi korántsem adunk e gyanúsításnak egész terjedelmében hitelt. A francia játékbárlangok mintájára különben a pestiek is bírnak figyelő rendőrséggel, kik sokkal ügyesebbek állami kollégáiknál. Ha jól emlékezünk, egy ily bank felfedezése alkalmával a roulette-gép a háziasszony hálószobájában ennek párnái alól került elé akkor, mikor a háziasszony is az ágyban feküdt. De ezt a felfedezést sem a rendőr ügyes felfedezésének, hanem inkább árulásnak lehet köszönni. A játék jelenlegi állása a demokrácia éltetője, amennyiben az arany után való vágy a bérces Erdély egyik irodalmilag is ismeretes bíróját is banktartásra buzdítja. Ezen kívül van még az ismeretes Megyeház utcai bank, hol egy igen jól ismert ügyvéd forgatja a gépet. Az ide való bejutás nehezebb, mint egy szabadkőműves páholyba, természetes így, hogy a zárt ajtóknál folytatott nyereszkezdést felfedezni nem lehet. Nem is szólunk mi ezekről, hanem a szabadbemenetűekről, például délután 3-4-ig a Bálvány utcai¹⁵ „trente et quarante”,¹⁶ melynek ügynöke egy elbocsátott titkos rendőr. Továbbá az éjfélnél megnyíló „hétválasztói nasibank” az Aranykéz utcában, hol cselédek, fiakkerosok dobálják el keresményeiket az ügyesen keverő „doctor” biztatásai közben. Ugyane helyen van egy tekeasztal is, mely a maga nemében Magyarországon páratlan. A tekeasztal végén érlemez nyílásokon vörös és fekete számok vannak, melybe egy golyót dob egy ügyes kellner,¹⁷ ki sohasem hibázik. Ha vörös számba esik, a közönség nyer, ha feketébe, úgy a dobó, természetes, hogy a golyó a vörösbe sohasem fut.

14 Azaz: „piros és fekete”, a 17. századtól ismert, a vak szerencsére bázírozó kirakós kártyajáték, szerencsejáték.

15 A mai Október 6. utca.

16 Azaz: „harminc és negyven”, más néven: a rouge et noir. Vö. a 14. jegyzettel!

17 Azaz: „pincér”.

Ez kedvenc játéka az urasági kocsisoknak, kik itt töltik el az éjt ahelyett, hogy a gondviselésökre bízott lovakkal foglalkoznának. E helyen a kávé is részvényes. A Cukor utcai, Magyar utcai és Úri utcai Schöja-helyiségek¹⁸ domino-makaói mind a nyilvánosság szemérmelenségével űzetnek. A főkapitány emlékét a virágzó s alatta erélytelenségénél fogva elterjedt prostitúción kívül, a kártya áldozatai fogják hirdetni. A közönség pedig a belügyminisztert kérdezheti: Quo usque tandem?

(Kelet Népe, 1875. július 21. 8.)

Minisztériumi utcai angyalkák

Van itt egy ház a Szerecsen utca¹⁹ 21. szám alatt. Vándor, állj meg egy percre a homályosan recézett ablakok alatt, mert ebben a kis földszintes házban szárazföldi angyalok laknak. Ez a ház nem közönséges vityiló, dacára a rozzant külsőnek s az erkölcstelen lakóknak. Ezek a szerencsétlen utcai angyalkák nem is tudják, hogy miféle előkelő háziuruk van nekik. Ez a kis FÖLDSZINTES ÖRÖMTANYA A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTÉRIUM MAGÁNTULAJDONÁT KÉPEZI. Telekkönyvileg bejegyezve és elkönyvelve ennek a kis büntanyának jelenleg Apponyi Albert kegyelmes úr a gazdája és főnöke. Apponyi Albert, a nagy erkölcsös, a vallási örületben szenvedő kultuszminiszter megengedte és eltűri, hogy egyik vallásalapítványi házban kéjhölgyek adózzanak a szerelem hátulsó lépcsőjén. Hát erre még eddig nem volt példa. Arról már hallottunk, hogy rendőrkapitányok házában zenés, éjjeli kávéházak foglalnak helyet. Arról is hallottunk már, hogy igazságügyminiszterek ügyvédi minőségben leánykereskedőket védenek és mentetnek fel, de hasonló esetre még alig volt példa. A kultuszminisztérium, amelyik csupa nemes, erkölcsös, vallásos, földöntúlian ideális célokat szolgál, segít és véd, hogy ez a kultuszminisztérium a Szerecsen utcában bordélyházat tartson fenn, hát erre még kevés példa volt a világtörténelemben.

(Pesti Futár, 1909)

18 A név tulajdonképpen a Pilvax Kávéház átmeneti elnevezését idézi; a forradalomban fontos szerepet játszó kávéház nevét az 1848/49-es szabadságharc után változtatták meg Café Herrengasséra, majd a Schöja Kávéház elnevezést kapta.

19 A mai Paulay Ede utca.